

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.06.2022. – 24.06.2022.

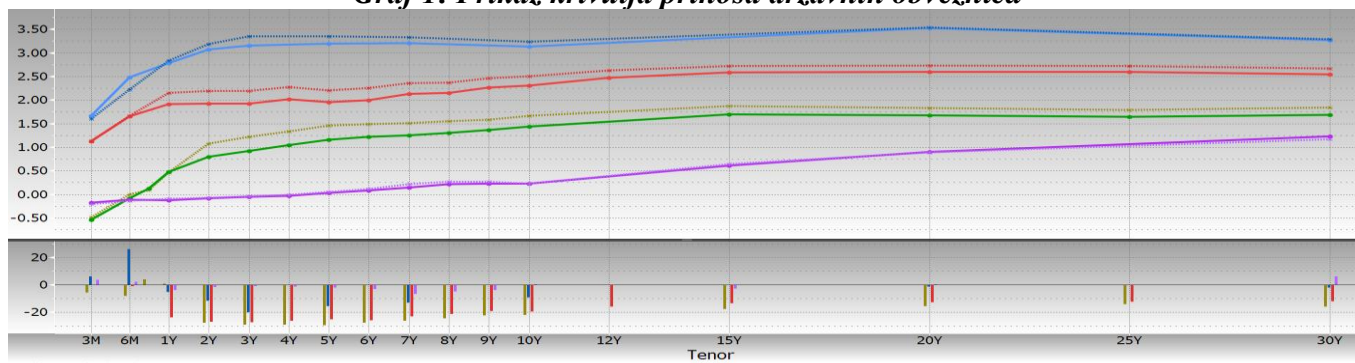
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	17.6.22	-	24.6.22	17.6.22	-	24.6.22	17.6.22	-	24.6.22	17.6.22	-	24.6.22
2 godine	1,09	-	0,81	3,18	-	3,06	2,20	-	1,93	-0,07	-	-0,08
5 godina	1,46	-	1,16	3,34	-	3,19	2,21	-	1,95	0,05	-	0,03
10 godina	1,66	-	1,44	3,23	-	3,13	2,50	-	2,30	0,23	-	0,23

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	17.6.22	-	24.6.22
3 mjeseca	-0,446	-	-0,511
6 mjeseci	0,001	-	-0,082
1 godina	0,493	-	0,496

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.06.2022. godine (pune linije) i 17.06.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

S&P Global, jedna od najvećih rejting kompanija, protekle sedmice je upozorila da će se kreditni rejtinzi nekih zemalja naći pod pritiskom zbog globalnog rasta kamatnih stopa koje pogađaju ionako prenapregnute finansije. Izvještaj ukazuje da će se teško zadužena Italija suočiti sa najvećim dugom u procentu bruto domaćeg proizvoda bez pomoći ECB, dok su Ukrajina, Brazil, Egipat, Gana i Mađarska najugroženije zemlje u razvoju. Čini se da će rast kamatnih stopa biti fiskalni izazov za manji broj razvijenih zemalja i tržišta obveznica i najmanje 6 od ukupno 19 tržišta u razvoju. Pored toga, S&P Global predviđa da će trošak pozajmljivanja u naredne tri godine rasti za 300 baznih poena.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su u odnosu na prethodnu sedmicu, zabilježili pad, uz volatilna kretanja potaknuta inflatornim pritiscima, kao i jačanjem zabrinosti oko globalne recesije. U odnosu na prethodnu sedmicu prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 21 i 30 baznih poena, dok su prinosi italijanskih obveznica smanjeni između 13 i 23 baznih poena.

Prošle sedmice je objavljen ekonomski bilten ECB za juni, u kojem je još jednom naglašena zabrinutost oko visoke inflacije, koja je posljedica snažnog rasta cijena hrane i energenata, a uslijed ratnih dešavanja u Ukrajini. Kreator monetarne politike ECB su naveli da je visoka inflacija i dalje ključni izazov za sve. Naime, junske projekcije indiciraju da će inflacija u eurozoni i dalje ostati na visokim nivoima u narednom periodu, te se očekuje stopa inflacije od 6,8% u tekućoj godini, prije pada na 3,5%, koji se

očekuje u narednoj godini. Za 2024. godinu projicirana stopa inflacije iznosi 2,1%. Navedne prognoze su više u odnosu na martovske, te i dalje iznad ciljanih 2%.

Predsjednica ECB Lagarde je istakla da ECB mora spriječiti početne rizike finansijske fragmentacije među zemljama eurozone. ECB je na hitnom sastanku prošle sedmice donijela odluku da ublaži rast troškova pozajmljivanja unutar EU bloka, te da osmisli novi instrument kojim bi ublažila razlike u prinosima državnih obveznica među članicama EMU. Lagarde je juče ponovila da postoji namjera da se referentna kamatna stopa poveća u julu i septembru, pri čemu je planiran rast od 25 baznih poena u julu. Lagarde je ovim signalizirala da zabrinutosti na finansijskom tržištu ne ometaju borbu protiv inflacije. Glavni ekonomista ECB Lane je izjavio da je jasno da u momentu kada se referentna kamata poveća tada se sve premije rizika povećavaju. Član UV ECB Centeno je izjavio da je ECB veoma odlučna i posvećena suzbijanju rizika fragmentacije i u tom duhu dizajnira instrumente kojima će ublažiti pritisak na razliku kamatnih stopa među zemljama članicama EMU.

U svom kvartalnom izvještaju Centralna banka Francuske je smanjila izgleda za ekonomski rast, te se ove godine očekuje rast od 2,3%, prije nego uspори na 1,2% u 2023. godini. Za 2024. godinu se prognozira rast po stopi od 1,7%, kako se uticaj inflatornih pritisaka bude smanjivao.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Tekući bilans - EZ (u milijardama EUR)	APR	-	-5,8	-1,6
2.	Tekući bilans – Italija (u milijardama EUR)	APR	-	-2,2	-0,9
3.	Tekući bilans – Grčka (u milijardama EUR)	APR	-	-1,6	-2,3
4.	Stopa nezaposlenosti - Finska	MAJ	-	7,9%	6,9%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora - EZ (prelim.)	JUN	53,8	52,0	54,6
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora - Njemačka (prelim.)	JUN	54,0	52,0	54,8
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Francuska (prelim.)	JUN	54,0	51,0	54,6
8.	PMI indeks uslužnog sektora – EZ (prelim.)	JUN	55,5	52,8	56,1
9.	PMI indeks uslužnog sektora – Njemačka (prelim.)	JUN	54,5	52,4	55,0
10.	PMI indeks uslužnog sektora – Francuska (prelim.)	JUN	57,5	54,4	58,3
11.	Kompozitni PMI indeks - EZ (prelim.)	JUN	54,0	51,9	54,8
12.	Kompozitni PMI indeks - Njemačka (prelim.)	JUN	53,0	51,3	53,7
13.	Kompozitni PMI indeks - Francuska (prelim.)	JUN	55,9	52,8	57,0
14.	GDP - Holandija (kvartalno) final.	I kvartal	0,0%	0,4%	0,7%
15.	GDP – Španija (kvartalno) final.	I kvartal	0,3%	0,2%	2,2%
16.	Ifo indeks poslovne klime -Njemačka	JUN	92,8	92,3	93,0
17.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JUN	-20,5	-23,6	-21,2
18.	Indeks povjerenja potrošača – Holandija (prelim.)	JUN	-	-50	-47
19.	Indeks povjerenja potrošača – Italija (prelim.)	JUN	103,0	98,3	102,7

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje između 10 i 15 baznih poena pod uticajem jačanja zabrinutosti od ulaska, kako globalne, tako i američke ekonomije u recesiju, kao i pod uticajem objavljivanja podataka iz prerađivačkog sektora i sa tržišta rada krajem sedmice.

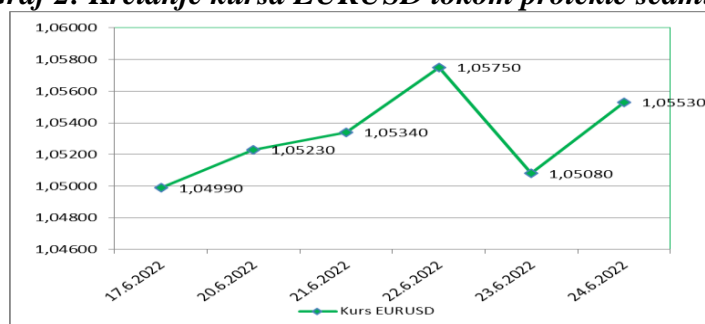
U prošlosedmičnom govoru predsjednik Feda Powell je istakao da je od suštinske važnosti da se “sruši” inflacija koja je na rekordnom nivou u posljednjih 40 godina, kako bi se održala stabilnost tržišta rada. Naime, inflacija se i dalje nalazi daleko iznad ciljanog nivoa od 2%, iako postoje neke indicije da je rast temeljne inflacije donekle “olakšan” u posljednjih mjesec dana. Takođe, Powell je naglasio visoku vjerovatnoću da bi rast kamatnih stopa mogao dovesti kako američku, tako i globalnu ekonomiju u recesiju. Većina članova FOMC-a smatra da referentna kamatna stopa treba biti u rasponu od 3,25%-3,5% do kraja godine, a da se do kraja naredne godine treba povećati na 3,8%. Takođe, pojedini članovi smatraju rast referentne kamatne stope od 75 baznih poena na julskom sastanku “vrlo razumnim”. Guvernerka Feda Bowman je izjavila da podržava povećanje referentne kamatne stope za 75 baznih poena ponovo u julu, te je istakla da slijedi niz povećanja od 50 baznih poena.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomske aktivnosti Fed iz Čikaga	MAJ	0,47	0,01	0,4
2.	Prodaja postojećih kuća (M/M)	MAJ	-3,7%	-3,4%	-2,6%
3.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	17. juni	-	4,2%	6,6%
4.	Bilans tekućeg računa (u milijar. USD)	I kvartal	-275,0	-291,4	-224,8
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. juni	226.000	229.000	231.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	11. juni	1.320.000	1.315.000	1.310.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora (prelim.)	JUN	56,0	52,4	57,0
8.	PMI indeks uslužnog sektora (prelim.)	JUN	53,3	51,6	53,4
9.	Kompozitni PMI indeks (prelim.)	JUN	53,0	51,2	53,6
10.	Indeks povjerenja Un. iz Mičigena (final.)	JUN	50,2	50,0	58,4
11.	Prodaja novih kuća (M/M)	MAJ	-0,2%	10,7	-12,0%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,0499 na nivo od 1,0553.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji obilježena je informacijama o padu maloprodaje, smanjenju povjerenja potrošača, te rastu inflacije. Maloprodaja je tokom maja nastavila da se smanjuje, dok se povjerenje potrošača našlo na rekordno niskom nivou. Inflacija je dostigla nivo od 9,1% što je najveća inflacija u posljednjih 40 godina.

Catherine Mann, član MPC BoE smatra da bi BoE trebalo da poveća kamatne stope brže nego što je to činila do sada jer slabija GBP pojačava inflatorne pritiske. Prema njenom mišljenju, snažniji potezi u politici reduciraju rizike da inflacija koja je već ukorijenjena bude kasnije podstaknuta uvoznom inflacijom kroz deprecijaciju GBP. Glavni ekonomista BoE Pill ističe da se monetarna politika BoE mora fokusirati na glavni cilj, a to je kontrola inflacije, radije nego da se previše trudi da stabilizuje kurs GBP ili ekonomsku aktivnost.

Izgleda da ekonomija Velike Britanije počinje „raditi na prazno“ jer se postpandemijske porudžbine smanjuju, dok inflacija, najveća u posljednjih 40 godina, utiče na poslovno povjerenje, pokazali su posljednji izvještaji koji daju pregled stanja u privatnom sektoru. Podaci za juni su pokazali da je poslovni optimizam smanjen na najniži nivo od početka pandemije, odnosno od proljeća 2020. godine, dok je došlo do oštrog pada u volumenu porudžbina u ovoj godini.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Righthtove cijene kuća (M/M)	JUN	-	0,3%	2,1%
2.	Stopa inflcije (G/G)	MAJ	9,1%	9,1%	9,0%
3.	Indeks maloprodajnih cijena (G/G)	MAJ	11,4%	11,7%	11,1%
4.	PMI indeks preraživačkog sektora (prelim.)	JUN	53,6	53,4	54,6
5.	PMI indeks uslužnog sektora (prelim.)	JUN	52,9	53,4	53,4
6.	Kompozitni PMI indeks (prelim.)	JUN	52,4	53,1	53,1
7.	Indeks povjerenja potrošača	JUN	-40	-41	-40
8.	Maloprodaja (G/G)	MAJ	-4,5%	-4,7%	-5,7%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,85847 na nivo od 0,86001, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,2241 na nivo od 1,2268.

JAPAN

Zapisnik sa sastanka MPC BoJ iz aprila je tokom protekle sedmice pokazao da su pojedini članovi odbora BoJ zabrinuti jer smatraju da bi pretjerana volatilnost JPY mogla poremetiti korporativne poslovne planove, ističući izazove sa kojim se suočavaju kreatori monetarne politike zbog snažne deprecijacije JPY. Članovi Odbora su istakli potrebu da se zadrži veliki stimulativni program BoJ kako bi se podržala još uvijek krhka ekonomija, sugerišući da ne vide potrebu za promjenama ultraniskih kamatnih stopa u Japanu kako bi zaustavili nedavni pad JPY. Pojedini članovi su naglasili da BoJ mora saopštiti da monetarna politika ima za cilj postizanje stabilnosti cijena, a ne kontrolu kretanja kursa. U zapisniku se dalje navodi da su pojedini članovi izjavili da prevelike fluktacije na deviznom tržištu u kratkom vremenskom periodu, povećavaju neizvjesnost u pogledu budućnosti, otežavajući firmama da formulišu svoje poslovne planove. BoJ je ojačao svoju posvećenost održavanju ultraniskih kamatnih stopa, uz obećanje da će svakodnevno kupovati neograničene količine obveznica kako bi odbranio ciljani nivo prinosa.

Zamjenik guvernera BoJ Amamiya je izjavio da pomno prati uticaj kretanja valute na ekonomiju, naglasivši štetu koju bi svakako krhkoj ekonomiji mogla da nanese deprecijacija JPY koja je zabilježila najniži nivo u posljednje 24 godine. Po njegovim riječima treba se pažljivo pratiti kakav bi uticaj mogli imati finansijski i devizni potezi na ekonomiju Japana kao i na kretanje cijena. BoJ će nastaviti da podržava ekonomiju monetarnim ublažavanjem kako bi postigla ciljani nivo inflacije, praćen stabilnim rastom cijena, dodao je Amamiya.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) final.	MAJ	-	23,7%	25,0%
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora (prelim.)	JUN	-	52,7	53,3
3.	PMI indeks uslužnog sektora (prelim.)	JUN	-	54,2	52,6
4.	Kompozitni PMI indeks (prelim.)	JUN	-	53,2	52,3
5.	Prodaja širom zemlje (G/G)	MAJ	-	57,8%	19,0%
6.	Stopa inflacije (G/G)	MAJ	2,5%	2,5%	2,5%
7.	Stopa temeljne inflacije (G/G)	MAJ	0,8%	0,8%	0,8%
8.	Indeks proiz. cijena uslužnog sektora (G/G)	MAJ	1,7%	1,8%	1,7%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast sa nivoa od 141,70 na nivo od 142,79. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast sa nivoa 135,02 na nivo od 135,23.

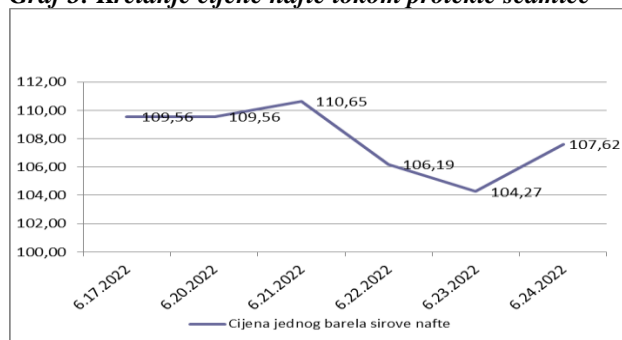
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 109,56 USD (104,35 EUR). Finansijsko tržište u SAD je u ponedjeljak bilo zatvoreno zbog praznika. U utorak je cijena blago povećana pod uticajem većih pritiska na strani ponude koji nadjačavaju zabrinutosti oko usporenog ekonomskog rasta i tražnje za ovim energentom. Sredinom sedmice cijena je smanjena, nakon što su se pojavile informacije da predsjednik SAD Biden planira da smanji trošak goriva za vozače, zbog zabrinutosti oko potencijalne recesije nakon skorijeg povećanja referentne kamatne stope. Narednog dana, u četvrtak, cijena je nastavila da se smanjuje, jer su investitori procjenjivali rizike da bi rast kamatnih stopa u SAD mogao povući recesiju koja bi smanjila tražnju za naftom.

Cijena nafte je tokom trgovanja u petak povećana pod uticajem zaoštavanja na strani ponude iako se cijena kretala prema padu, drugu sedmicu zaredom, zbog zabrinutosti da bi povećanje kamatnih stopa moglo globalnu ekonomiju uvesti u recesiju. Predstavnici G7 se sastaju na samitu u Bavarskim Alpama kako sa ciljem da se dogovore oko nametanja ograničenja na cijenu ruske nafte, kako bi se iznašle mogućnosti smanjenja sposobnosti Rusije da finansira rat u Ukrajini.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 107,62 USD (101,98 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 1,77%, što je pad cijene drugu sedmicu zaredom.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.839,39 USD (1.751,97 EUR). Do sredine sedmice cijena zlata nije bilježila značajne promjene, jer se tržište postepeno stabilizuje nakon odluka o povećanju referentne kamatne stope Fed, što je potez koji je pokrenut sa ciljem suzbijanja inflacije koja bi mogla voditi ka recesiji. Na održavanje cijene zlata do sredine sedmice uticao je pad prinosa na državne obveznice i deprecijacija USD, što je pojačalo atraktivnost zlata. Dodatni podsticaj rastu cijene zlata dale su i špekulacije o eventualnoj recesiji.

U četvrtak je došlo do pada cijene zlata, nakon što je predsjednik Fed Powell ukazao da bi se monetarna politika Fed mogla dvostruko pooštriti pod uticajem rastuće inflacije. Nakon ovih izjava dolar je aprecirao što se odrazilo na pad cijene zlata, tako je na zatvaranju tržišta cijena zlata smanjena za 0,43% u odnosu na dan ranije. Do kraja sedmice cijena je nastavila sa blagim padom, nakon izjava predsjednika Fed iz St. Louisa Bullarda koji je istakao da Fed mora djelovati „ispravno i agresivno“ kako bi obuzdao inflaciju.

Švajcarska je uvezla zlato iz Rusije prvi put od invazije na Ukrajinu. Više od tri tone zlata je uvezeno u Švajcarsku iz Rusije tokom maja, pokazuju zvanični carinski podaci Švajcarske.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.826,88 USD (1.731,15 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena zlata je smanjena za 0,68%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

